

Konsten i ledarutveckling

Thomas Sewerin

”Beauty is truth, truth beauty,
– that is all Ye know on earth,
and all ye need to know.”

John Keats, ”Ode on a Grecian Urn”

Lärprocesser – MiLs kärna

”Att designa och genomföra lärande och utvecklande processer”. Det är MiLs kärna. Det sägs inget om innehållet i processen. Det är i sin ordning. Hur ska vi annars kunna forma en lärprocess kring beslutskraft i en ledningsgrupp på måndag, kring reservdelsförsörjningen i ett multinationellt nätverk på onsdagen och dagen därpå kring en samarbetskonflikt på en geriatrisk vårdavdelning?

Formen går inte att separera från innehållet

Det är ingen större skillnad mellan form och innehåll i pedagogiken. Hur man möblerar ett konferensrum, vilka bilder man visar går inte att separera från innehållet i utbildningspasset. De ord man väljer och de figurer som tecknas på blädderblocket uttrycker sin egen mening om vad som är viktigt. Själva stilen har anspråk. Den är en del av innehållet, en integrerad del i sökandet och formulerandet av sanningen.

Yttre auktoritet speglar inre

Det finns auktoritet i formen, designen av en gruppövning eller en föreläsning. När jag funderar på och undervisar om ledarskap är min utgångspunkt mitt eget ledarskap i konferensrummet. Kan det vara på ett annat vis? När man har ett förhållande till materialet och till sig själv som är personligt och dessutom präglas av ro, tillförsikt, distans och humor, då blir det bra. Då framträder i gruppen och rummet samma auktoritet som man har inom sig. Det är när man är en auktoritet för sig själv som man blir betraktad som en sådan för andra.

Därför påminner auktoritet och ledarskap mycket om det konstnärliga arbetet. Det är auktoritet som framträder i ett konstverk när det talar till oss. Om vi förstår konsten bättre, så kanske vi kommer mysteriet med ledarskap närmare.

Konsten ett område för lärande

I de sköna konsterna och kulturen kan vi hitta design och format åt lärprocesser med en auktoritet som är minst lika stark som den i projektarbetet ute i verkligheten och i rummen på Campus.

Konsten hjälper oss att formulera det svårgripbara

Det finns saker i livet som inte går att upptäcka på kursgården med dess attiraljer. Det finns sanning och kunskap som vi inte kan gripa i verkligheten, så sammansatt, trivial och full av brus som den är. Vissa sanningar om livet kan endast rätt och riktigt formuleras i det språk och de former som konsten – litteratur, målarkonst, musik, teater och film – använder.

Ledaren som konstnär

I ett MiLprogram lanserade Philippe Daudi teorin om ledaren som konstnär och om strategiprocessen som en ”estetisering av fältet”. Strategi som ett ordnande av ett mångfaldigt informationsfält i estetiska kategorier för handling. Vi ser – och känner – vad som är rätt att göra.

Ett välfunnet begrepp skapar, liksom konstverket, världen på nytt. Den känsla vi erfar när vi ser verkligheten i ljuset av en ny begreppsbildning, är sannolikt samma känsla som den vi får inför en målning eller en roman. En estetisk känsla.

Konsten – en självständig läroplan med egna villkor

Förr såg jag konsten som en pedagogisk finess i det ordinarie arbetet i konferensrummet. Som underhållning, dekoration, eller ungefär som när man säger att en bild säger mer än tusen ord. Nu tror jag att konsten är en självständig läroplan, med egna vill-

Konsten i ledarutveckling

kor. Konsten talar om oss människor, hjälper oss att svara på frågor om hur vi ska leva, om våra känslor, vilka val vi ska göra och om vår existens som samhällsvarelser.

Utvidgar livet

Martha Nussbaum, amerikansk moralfilosof, har sagt att skälet till att vi tycker om att läsa en roman är att vi inte lever tillräckligt. Det mesta av vår erfarenhet är ganska begränsad och trivial. Konsten utökar den, gör oss mer uppmärksamma på livets detaljer. En roman, eller en film, utvidgar livet horisontellt.

Den för oss i kontakt med händelser, platser, personer och problem som vi annars inte skulle hinna med att möta. Vi växer också vertikalt. Vi får upplevelser som är djupare, skarpare och mer precisa än mycket av det som sker i vardagslivets trummerum*).

Kulturen är ett kunskapsfält, en erfarenhetsvärld, i sig. I all sin tid har MiL laborerat i dialektiken mellan teori och verklighet.

*) *Trummerum*, danskt ord för ung. vardagslunk